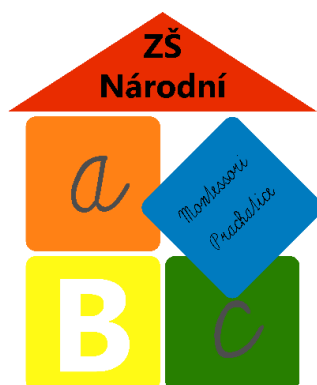

Kurikulum

Montessori Prachatice

Pro rodiče a děti

Poslední revize říjen 2021

OBSAH

Montessori principy – pro průvodce	3
Montessori principy – děti	4
Montessori principy – pro rodiče	4
Vývojové potřeby dětí	5
Prostředí	7
Organizace výuky	8
Hodnocení v ZŠ	15

Montessori principy – pro průvodce:

Vybrali jsme tento způsob vzdělávání jako své poslání, proto:

- **Učíme děti samostatnosti** – nepomáháme, kde není třeba, vedeme k tomu, aby si uměly o pomoc říct
- **Učíme děti zodpovědnosti** (dle jejich vývoje a možností) – za svoji práci, prostředí, kolektiv, za Montessori na ZŠ Národní v PT
- **Učíme děti nezávislosti** – prostředí a práci připravujeme tak, aby nás děti potřebovaly co nejméně
- **Učíme děti spolupracovat** – vedeme je ke spolupráci, vzájemnému pomáhání, učí se ve dvojicích a skupinkách spolu, kamarádi dělají věci společně. Soutěž je možnost jako nabídka, je dobrovolná.
- **Učíme děti vybírat si** – není to *neřízený chaos*, ale nabízíme dětem výběr z připravených činností. Přijímáme a zvažujeme také jejich nápady, co chtějí dělat nebo učit se. V případě, že si dítě nedokáže vybrat samo nebo ruší ostatní, práci zadáváme.
- **Učíme děti plánovat** – vědět, co je potřeba udělat, rozhodnout se, kdy to udělám, a opravdu to splnit
- **Učíme děti sebehodnocení** – neodměňujeme děti za práci věcně ani slovem; oceňujeme, když se zlepšily, hodnotíme práci a pokrok – nehodnotíme dítě. Nedáváme dětem učení „za trest“, děti vzájemně nesrovnáváme.
- **Učíme děti vlídné komunikaci** – neokřikujeme děti na dálku, ztišujeme děti ztišením hlasu. Oslovujeme se křestními jmény a tykáme si.
- **Učíme děti trpělivosti a počkat** – při vzájemné komunikaci, řešení osobních potřeb, když přijdou s nápady na práci...
- **Učíme děti respektovat naše Pravidla** – dospělý pomáhá dětem dodržovat hranice a pravidla, na která odkazuje. „Máme pravidlo, že...“. Zapojujeme děti do péče o prostředí.
- **Učíme děti dokončovat činnosti** – zabrat a práci dodělat, i když se nechce, uklidit po sobě
- **Pozorujeme potřeby dětí** – vedeme si záznamy včetně záznamy o prezentacích a klíčových lekcích
- **Jsme dětem vzorem** – v jednání a komunikaci, úklidu prostředí, respektování různosti a individuálních možností, ve vzdělávání se. Posiluje v dětech vědomí, že se na nás mohou s důvěrou obracet a že jsme připraveni jejich situace řešit.
- **Respektujeme a jsme respektováni** - přístup k dětem vést v duchu oboustranného respektu. Respektujeme věkové období, možnosti, individualitu i momentální situaci dítěte
- **Spolupracujeme v pedagogickém týmu** – plánování témat a činností; domlouvání nad individ. potřebami a pokroky dětí; předávání si informací; vzájemné naslechy, společné diskuse, schůzky, sněmy
- **Diskutujeme i rozhodujeme** - Dospělí při komunikaci s dětmi používají 3 způsoby rozhodování:

1. diskutujeme a vybereme možnost společně; 2. diskutujeme a já vyberu možnost; 3. teď to bude tak, jak řeknu.
- **Komunikujeme s rodiči** – formou pravidelných zpráv, své pochybnosti o práci či chování dítěte sdělujeme taktně a co nejdříve
  - **Chováme se zodpovědně k životnímu prostředí** – při práci s odpadem, při výrobě pomůcek, při plánování akcí, v co nejširší možné míře používáme čisticí a prací prostředky šetrně k život. prostředí.

Montessori principy – pro děti (ZŠ)

Holky, kluci, jste v Montessori třídě, proto:

- **Máte možnost si vybrat** – a svobodně a samostatně rozhodovat mnohé věci, pokud ale dodržujete daná pravidla
- **Si můžete dohodnout pravidla** – o chování, o organizaci učení a je potřeba je i **dodržovat**
- **Se můžete respektujícím způsobem domluvit** - na změně termínu, na práci, tématu,... čemkoliv dalším, ať už s dospělým nebo se spolužáky
- **Se snažte zodpovědně plánovat** svoji práci a využívat veškerý čas ve škole k efektivní činnosti
- **Vnímejte zodpovědnost** nejen za svoji práci, za své učení pro život, ale i vůči druhým lidem a okolnímu světu. Reprezentujete sami sebe, svoji rodinu i Montessori v Prachaticích a naši školu.
- **Využijte svých dovedností, talentů** – a pomozte druhým; ukažte, co umíte, předvedte, vypravujte, naučte; seznamte ostatní s něčím novým a zajímavým
- **Informujte rodiče** o své školní práci (deníček, index, žákovská knížka, konzultace). Zajímá je, jak se vám daří.

Montessori principy – pro rodiče

My průvodci i vy rodiče máme stejný cíl: správný vývoj a vzdělání dětí. Proto budeme rádi za vaši pomoc.

- **Přijďte se podívat** - budeme rádi, když po dohodě s průvodcem přijdete kdykoliv na návštěvu
- **Zajímejte se** - s průvodkyní pravidelně konzultujte pokroky vašeho dítěte, zajímejte se, jak to vašemu dítěti jde, jak se mu daří, co ho ve škole těší a co ne
- **Ozvěte se** - své pochybnosti, otázky, názory neváhejte přednést průvodci
- **Informujte se** - je potřebné a výhodné informovat se čtením týdenních zpráv, žákovské knížky, zápisů dětí o práci, v Bakalářích, účasti na generálním sněmu, schůzkách rodičů, přednáškách
- **Nabídněte pomoc** – přijďte do školy něco zajímavého dětem ukázat, říct, pozvěte nás k sobě do práce, zprostředkujte setkání se zajímavými lidmi, nabídněte pomoc na zahradě, při přípravách školního roku a akcí, při úpravách tříd a prostředí, ...

Děkujeme

Vývojové potřeby dětí:

0-3 roky

- Matka – pro dítě nejdůležitější člověk na světě
- Otec - hlavně podporovatel matky
- Rodiče chrání dítě před negativními vlivy, vytváří podmínky, které pomohou dítěti zformovat představu o světě jako bezpečném a zajímavém místě
- Absorbující mysl = dítě jako houba nevědomě vstřebává všechno – dobré i špatné
- Nutnost připraveného prostředí – dítě musí mít co zkoumat
- Učí se základní motorické dovednosti

3 – 6 let

- Absorbující mysl – už je vědomější
- Dítě vědomě dělá to, co dělalo v prvních třech letech nevědomě
- Absorbuje vše včetně mezilidských vztahů
- Kombinuje, zkoumá, objevuje
- Potřebuje připravené prostředí, aby se mohlo plně vyvíjet
- Potřebuje roztřídit a vstřebat vnější svět prostřednictvím smyslů
- Dítě má potřebu něco zvládnout, vytvořit a potvrdit svoje kvality, posílit svou sebedůvěru
- Důležité je sebeprosazení i přizpůsobení ostatním
- Poznávání je zaměřeno na nejbližší svět a pochopení pravidel, která v něm platí
- Má potřebu jistoty – jsou spokojeni tehdy, když něco platí absolutně
- Dítě nespěchá, protože je pro něj významnější přítomnost než budoucnost
- Rozvíjí se emoční inteligence – děti lépe chápou své pocity i pocity jiných lidí, učí se ovládat své emoční projevy
- Dítě žije v reálném světě, ne ve fantazii, vše je pro něj reálné
- Preferuje činnosti podle svých senzitivních období (malé předměty, pohyb, řád, pořádek, jazyk, smyslový vývoj, sociální vývoj...)
- Zdokonaluje své základní motorické dovednosti a jazyk
- Učí se společenskému chování, rozvíjí vnitřní disciplínu
- Zkoumá svoje „já“ – období vzdoru
- Učení se děje na bázi senzitivních období zájmu o určitou oblast
- Důležitá je svobodná volba, pohyb a jasná zpětná vazba
„Zcela přirozeně dítě odpouští dospělému a opakovaně se pokouší žít a vyvíjet se i přes jeho častý útlak. Musí neustále bojovat se silami, které chtějí mařit jeho normální rozvoj.“ M.Montessori

6 – 12 let

- Začíná se zajímat o své vrstevníky – zaměřuje se na vztahy
- Ze smyslového badatele se přeměňuje na sociálního badatele
- Vstřebávání otázky dobra, zla – otázky morálky
- Učí se spolupracovat
- Je schopné rozumně uvažovat, rozlišovat, co je skutečné, co ne na základě svých rozumových sil a představivosti

- V učení používá představivost
- Manipulace s materiálem ustupuje usilovnému pátrání po příčinách
- Dítě má mnoho energie, je fyzicky zdatnější, zdravější
- Zajímá jej vše o životě
- Rozumové období
- Učební plán je založen na příbězích
- Hudba a umělecké materiály jsou nedílnou součástí prostředí

12-18 let

- Období sociálního zařazování a velké manuální zručnosti
- Fáze fyzických, emočních, sociálních a sexuálních změn
- Dospívající by neměl být příliš nucen do intelektuálních aktivit
- Osobnost je hotová, nyní se přizpůsobuje světu
- Nové formování = rozklad starého
- Nové silné stránky, komplexnější psychické vlastnosti x zranitelnost, křehkost
- Sobecký, sebestředný, vztahovačný
- Sklony k somatickým nemocem, snadná unavitelnost, potřeba nadstandartní výživy
- Potřeba velmi těsného kontaktu s dospělou osobou (ne vždy rodičem)
- Potřebuje pohodlí, společnost důvěrných, podporujících vrstevníků, bezpečí vztahů

Prostředí

0-3 roky

- Jednoduché, příjemné, jasně strukturované
- Všechny věci mají své pevné místo a jsou dostupné
- Vnější pořádek je důležitým předpokladem k nalezení vnitřního pořádku
- Materiály (pomůcky) k procvičování všedních činností, materiály rozvíjející smysly a tvořivost

3 – 6 let (nulté trojročí)

- Všechno, co děti potřebují, je v dosahu a má stálé místo
- Všechno, na co děti potřebují vidět, je v jejich zorném úhlu
- Ve třídě je v co největší míře jen tolik věcí a takové, které se používají nebo jsou aktuální
- Je tam místo na setkávání – koberec (komunitní kruh)
- „hezké místo“ na svíčku, květinu...
- Uspořádání stolů a polic je takové, aby vytvářelo zákoutí
- Kuchyňka vybavená praktickými věcmi a funkčními domácími spotřebiči
- Pomůcky takové, které děti využívají nebo aktuálně používají, odpovídající Montessori filosofii a jsou umístěny v policích zleva doprava dle obtížnosti od jednoduchého ke složitějšímu
- Používaný materiál: vztahuje se k realitě, je co nejvíce křehký, je atraktivní, estetický, čistý, kompletní, velikost je přizpůsobena dětem, má odpovídat věku dítěte, musí být ohraničený (podnos, podložka, kobereček)

6-12 let (první a druhé trojročí)

- Všechno, co děti potřebují, je v dosahu a děti vědí, kde to najdou
- Všechno, na co děti potřebují vidět, je v jejich zorném úhlu
- Ve třídě je v co největší míře jen tolik věcí a takové, které se používají nebo jsou aktuální
- Je tam místo na setkávání – koberec (komunitní kruh), „hezké místo“ na svíčku, květinu...
- Učitelské místo – na vhodném místě dle principů Montessori
- Uspořádání stolů a polic je takové, aby vytvářelo zákoutí
- Místo pro návštěvy
- Pomůcky, které děti používají nebo aktuálně používají, odpovídají Montessori principům nebo je učitel uzná za potřebné
- K dispozici je odborná literatura (slovníky, tabulky, notebook, atlasy, encyklopedie...)

12-15 let (třetí trojročí)

- Všechno, co děti potřebují, je v dosahu a děti vědí, kde to najdou
- Ve třídě je v co největší míře jen tolik věcí a takové, které se používají nebo jsou aktuální
- Je tam místo na setkávání – koberec
- „Hezké místo“ na svíčku, květinu
- Učitelské místo
- Místo pro návštěvy
- Uspořádání stolů a polic je takové, aby děti měly možnost komunikace a vzájemné spolupráce, zároveň aby mohly pracovat individuálně
- K dispozici mají děti odbornou literaturu na všechny předměty, slovníky, tabulky, notebook, atlasy, encyklopedie

Organizace výuky

1-3 roky

Program Bezinka pro nejmenší nabízí rodičům seznámení s principy Montessori pedagogiky a jejich přenesením do každodenního života. Rodiče budou mít možnost stát se pozorovatelem svého dítěte, porozumět a využívat senzitivní fáze v jeho vývoji a získat informace, jak připravit prostředí pro rozvoj jeho nezávislosti. V Prachaticích na ZŠ Národní nabízíme program pro děti od 1 roku do 3 let a jejich rodiče a to 1krát týdně dvě hodiny.

Cílem je:

- naučit rodiče porozumět vývojové cestě dítěte na základě pozorování
- posilovat rodičovské kompetence, důvěřovat vlastním rozhodnutím a vlastnímu jednání
- naučit se důvěřovat činnosti dětí
- poskytnout pomoc pro vlastní rodičovskou sebereflexi
- umožnit dětem samostatnou činnost v prostředí, které zohledňuje jejich individuální potřeby
- sledovat vznikající vazby mezi dětmi a prostřednictvím zdvořilostních lekcí učit děti sociálním dovednostem
- povzbuzovat a podněcovat vzájemnou komunikaci mezi rodiči a dětmi

K naplnění těchto cílů bude využíváno připravené prostředí a vedení programu vyškolenou průvodkyní.

3 – 6 let (nulté trojročí)

Cílem je podpořit dítě

1. v rozvoji jeho osobnosti

- v samostatnosti a sebeobsluze
- ve smyslu pro povinnost (pravidelná činnost)
- v rozvoji vůle při dokončování činností, trpělivosti
- v orientaci ve svých věcech, dodržování řádu a pořádku – budování vnitřní jistoty
- rozvoj sebeovládání
- v rozvoji sebedůvěry a posilování sebevědomí
- v rozvoji sociálního učení

2. v rozvoji psychických procesů

- v koncentraci pozornosti
- vytrvalosti
- myšlení
- řeči a slovní zásoby
- paměti

3. v pohybovém rozvoji

- hrubé a jemné motoriky
- koordinace pohybu

- kontroly pohybu
- koordinace oko – ruka

Využíváme senzitivního období dětí, děti si mohou vybírat dle své chuti práci, kde, kdy a s kým budou na čem pracovat.

V co největší míře se dětem nabízíme:

- Volná práce
  - = můžeš pracovat, na čem chceš, ale nějakou práci si vybrat musíš
  - = zásadně neruším ostatní (pokud neumíš být u této práce tiše, vyberu Ti práci sama), neničím pomůcky
  - = volná práce není plýtvání časem a energií – na to dohlíží průvodce
- Prezentace
  - = náznak činnosti, na kterou se dítě namotivuje, a ono pak už může pracovat samo
  - = uplatňuje se u všech pomůcek
- Zdvořilostní lekce
  - = ukázka správného chování, respektování druhého

- Co nejvíce využíváme dnů v terénu, školní zahrady, projektových dnů
- Samozřejmostí je režim odpočinkový

Praktický život – napomáhá dítěti k samostatnosti a nezávislosti

- cvičení péče o vlastní osobu (mytí rukou, zavazování, zapínání, příprava svačinky...)
- cvičení péče o okolí (mytí nádobí, péče o květiny, zametání, utírání, péče o venkovní prostory, ...)
- cvičení péče o druhé (pomoc druhému, umět se postarat např. o zvířátko...)
- cvičení sociálních vztahů = zdvořilostní lekce (cvičení zaměřené na vytváření soc. kontaktů ve společnosti – poděkovat, pozdravit, poprosit, řešení konfliktů...)
- cvičení ticha (každé dítě by mělo být schopné udržet kontrolu nad svým tělem) a chůze po linii (celé tělo je koordinované, ladné)

Smyslová výchova – rozvíjí všechny smysly

- Procvičování a zdokonalování smyslů, prohlubování smyslového vnímání = cesta „od uchopení k pochopení“ - Činorodý materiál na rozlišování rozměrů, barev, tvarů, struktur, povrchů, váhy, zvuků, vůní

Jazyková výchova – dítě objevuje nové cesty, jak se začlenit do světa a používat ho, čtením získává nové vědomosti

- Nepřímá příprava pro čtení a psaní - mluvený jazyk (zdvořilostní lekce, pojmenování osob, věcí, vlastností a činností, prostředí kolem dítěte, otázky, vyjadřování emocí, pravidla pro povídání ve skupině, básničky, lidová slovesnost, čtení příběhů, zvukové hry, prezentace vlastní práce, ocenění práce druhých, dějový sled, kalendář, význam slov ...)
- Příprava na psaní a čtení – výtvarné kreativní aktivity, hmatová písmena, psaní písmen, kovové tvary – obkreslování, šrafování, kombinování, abeceda...
- Psaní - nácvik špetkového úchopu, správného držení tužky, uvolňování ruky, grafomotorická cvičení, psaní na papír do linek
- První čtení – fonetických slov (přiřazování slov k předmětům), čtení slov s háčkovými písmeny a dlouhými samohláskami, čtení slov s fonogramy
- Čtení od slova k větě – čtení slov v prostředí, třínožkové karty, velká písmena, čtení vět

6. Slovní druhy - funkce slov (symboly, čtení dalších slov)

7. Stavba věty

Matematika – učí dítě přemýšlení, abstrakci, diferenciaci, vztahům ...

1. První počítání – 1 až 10

2. Seznámení s desítkovou soustavou

3. Počítání do 1000 lineárně

4. Matematické operace se zlatými perlami

5. Matematické operace v oboru čísel 1 – 100

6. Matematické operace v oboru čísel 1 – 1 000 000

7. Zlomky jako smyslový zážitek

- využití smyslových Montessori pomůcek pro matematiku
- opakování matematiky v praktických situacích

Věda, umění, tvoření – jde o rozsáhlý koncept, který se neustále rozvíjí, tak jak se vyvíjí společnost

= člověk, svět, příroda, kultura, život...

„dítě objevitel – chce a potřebuje svět objevovat“

- V průběhu roku se v tematických celcích prolínají činnosti ze všech oblastí
- Důležitá je: - celistvost a propojení
  - připravené prostředí – velké množství mat. ze všech oblastí + modely, obrázky, později grafické záznamy

6 – 9 let – první trojročí

Cílem je maximálně využít potenciálu dětí, respektovat jejich individuální potřeby, naučit je práci rozvrhovat a plánovat a připravit na další trojročí.

- Děti nemají plány dané učitelem, postupně se ale cíleně učí plánovat, vědí, jakou práci je potřeba udělat, čemu je potřeba se věnovat, učí se práci si rozvrhnout
- Děti si dohodnutým způsobem zapisují, co za daný čas (den, týden, období) udělaly
- V co největší míře se zohledňuje zájem dítěte, děti si mohou vybírat kde, kdy, s kým a na čem budou pracovat – viz ŠVP pro Montessori
- Cíleně učít děti, že jsou činnosti, které nebaví, nevyberou si, nejdou jim, ale musí se udělat tak, aby přechod do 2. trojročí děti bez problému zvládly
- V co největší míře se dětem nabízí:
  - a) Volná práce
    - = můžeš, pracovat na čem chceš, ale nějakou práci si vybrat musíš
    - = diskutabilní způsob trávení času dítě konzultuje s učitelem (mohu si číst, když jsem za celý den ještě nic neudělal?)
    - = zásadně neruším ostatní (pokud neumíš být u této práce tiše, vyberu Ti práci sama)
    - = volná práce neznamená plýtvat časem a energií – na to dohlíží učitel
  - b) Klíčové lekce
    - = náznak činnosti, na kterou se dítě namotivuje a ono pak už může pracovat samo
  - c) Celistvé bloky

= nerušená práce 90 minut v kuse – (podle možností rozvrhu)

- Co nejvíce z toho, co děti dělají na pomůckách, si zapisují do i sešitů
- Lze, ale nemusí se používat pracovní sešity a pracovní listy,
- Na pracovní listy a pracovní sešity je v co největší míře dostupná zpětná kontrola
- Propojuje se výuka ve všech prvních trojročích
- Propojuje se výuka s ostatními trojročími včetně nultého trojročí - od druhého pololetí chodí na návštěvu do prvního trojročí předškoláci
- Co nejvíce se využívá dnů v terénu

Kosmická výchova

- Využívají se velké a malé kosmické příběhy, klíčové lekce, malé projekty dětí
- Témata ostatních předmětů se propojují s tématy KV
- Využívá se propojování se i s jinými ročníky – hledat odpovědi na otázky, poprosit o pomoc staršího žáka
- cvičení péče o okolí (mytí nádobí, péče o květiny, zametání, utírání, péče o zahradu a venkovní prostory, ...)

Český jazyk

- Využívá se toho, že děti umí psát na psaní vlastních textů, úvah a zamyšlení
- Děti chodí číst dětem z nultého trojročí
- Děti si vytváření „knížičky“, kam tematicky zapisují novou látku. Knížičky si berou do dalšího trojročí

Matematika

- Pro rozšíření matematických znalostí a dovedností můžeme využít i jiných než Montessori materiálů
- „Knížičky“ viz výše

Cizí jazyk

k výuce se využívá v co největší možní míře témat z kosmické výchovy, lze používat učebnice

Další

- Děti si dohodnou formou zapisují, na čem pracovaly,
- Děti si přinesou z nultého trojročí portfolia, se kterými lze dohodnout s učitelem pracují
- Domácí úkoly – viz ŠVP
- Jednou za měsíc nebo po uvážení za jinou, ale pravidelnou dobu, si průvodce s dítětem pohovoří o jeho pokrocích v učení a dalších plánech
- Zařazení předškoláků k jednotlivým učitelům prvního trojročí konzultují učitelé s průvodcem nultého trojročí

9 – 12 let – druhé trojročí

Cílem je maximálně využít potenciálu dětí, respektovat jejich individuální potřeby a připravit na další trojročí.

- Děti mají měsíční plány. Ty jsou pravidelně na začátku měsíce uveřejněny na webu školy

- Měsíční plány jsou na všechny hlavní předměty, tedy český jazyk, matematika, kosmická výchova, angličtina, v případě 6. ročníku člověk a společnost, člověk a příroda
- Dítě se může dohodnout na individuální změně plánu
- Děti mají k dispozici i roční plány, případně plány pro celé trojročí,
- Děti pravidelně zapisují do deníčků či jakýmkoliv jiným způsobem zaznamenávají, na čem v daný den (týden) pracovaly
- V co největší míře se dětem nabízí:
  - a) Volná práce
    - = můžeš pracovat, na čem chceš, ale nějakou práci si vybrat musíš
    - = diskutabilní způsob trávení času dítě konzultuje s učitelem (mohu si číst, když jsem za celý den ještě nic neudělal?)
    - = zásadně neruším ostatní (pokud neumíš být u této práce tiše, vyberu ti práci sama)
    - = volná práce není plýtvání časem a energií – na to dohlíží učitel
  - b) Klíčové lekce
    - = náznak činnosti, na kterou se dítě namotivuje a ono pak už může pracovat samo
  - c) Celistvé bloky
    - = nerušená práce 90 minut v kuse (podle možností rozvrhu)
- všechno, co děti dělají na pomůckách, si zapisují do i sešitů
- Lze, ale nemusí se používat pracovní sešity a pracovní listy,
- Na pracovní listy a pracovní sešity je v co největší míře dostupná kontrola
- Propojujeme výuku v obou trojročích
- Využíváme prezentace nové látky dětmi (za účasti a kontroly učitele)
- Co nejvíce využíváme dnů v terénu
- Od 5. ročníku děti vytvářejí závěrečné ročníkové práce

Kosmická výchova

- Uplatňujeme velké, malé kosmické příběhy, klíčové lekce, malé projekty dětí
- Pracujeme s tématy kosmických příběhů v ucelených celcích, kdy se:
  - a) Stanoví základní otázky, na které děti musí znát odpovědi – otázky odpovídají výstupu v ŠVP
  - b) Stanoví pro děti dostatečný prostor na výběr podtémat k prezentacím, volné práci s pomůckami, mapami, klíčové lekce, malé příběhy, atlasy, encyklopedie
  - c) Témata se zpracovávají jakoukoliv vhodnou formou (knihy, pexesa, vlastní pracovní listy, prezentace, projekty atd.)
  - d) Záměrně se děti učí vyhledávat informace v literatuře, zaznamenávat informace z krátkého videa, prezentovat ostatním, co jsi přečetl, viděl
  - e) Využíváme možnosti jít se někam zeptat – do jiných tříd, jiných učitelů, odborníků ze školy
  - f) Na závěr tématu si děti napíší kontrolní práci
  - g) cvičení péče o okolí (mytí nádobí, péče o květiny, zametání, utírání, péče o zahradu a venkovní prostory, ...)

Člověk a společnost, Člověk a příroda

Dějepis je základem pro výuku literatury, hudební výchovy, výtvarné výchovy, zeměpisu a v co největší míře i fyziky a chemie.

Český jazyk

- témata z kosmické výchovy, ČaS, ČaP se prolínají do předmětu český jazyk a cizí jazyk

- Využíváme sešitu na Poučky kam si děti zapisují pravidla

Matematika

- Dle uvážení doplňujeme Montessori matematiku čímkoliv dalším, co učitel považuje za zajímavé, důležité, potřebné pro děti (matematika Hejný, pracovní listy, jiné než Montessori pomůcky)
- Využíváme sešitu Poučky, kam si zapisují postupy

Cizí jazyk

- K výuce využíváme v co největší možní míře témat kosmické výchovy a předmětů ČaS, ČaP. Lze využít i učebnice.

Další

- Děti svoji denní (týdenní) práci zaznamenávají do deníku
- Rodiče jsou formou týdenní zprávy, deníku dítěte a bakalářů informováni o tom, co se ve škole dělá a jak to dítěti jde
- Domácí úkoly – viz Švp
- Jednou za měsíc nebo po uvážení za jinou, ale pravidelnou dobu si průvodce s dítětem pohovoří o jeho pokrocích v učení a dalších plánech

12 – 15 let – třetí trojročí

7. a 8. ročník

- Děti mají dlouhodobé (cca měsíční) plány. Ty jsou pravidelně (většinou na začátku měsíce) uveřejněné na webu školy
- Měsíční plány jsou na všechny hlavní předměty, tedy český jazyk, matematika, člověk a společnost, člověk a příroda
- Dítě se může dohodnout na individuální změně plánu
- Děti mají k dispozici i roční plány, případně plán na celé trojročí
- Pokud jsou děti zvyklé z předchozího trojročí zapisovat do deníků, pokračují v tom
- V co největší míře se dětem nabízí:
- Volná práce
  - = můžeš pracovat, na čem chceš, ale nějakou práci si vybrat musíš
  - = diskutabilní způsob trávení času dítě konzultuje s učitelem (mohu si číst, když jsem ještě nic neudělal?)
  - = zásadně neruším ostatní (pokud neumíš být u této práce tiše, vyberu ti práci sama)
  - = volná práce není plýtvání časem a energií – na to dohlíží a za to odpovídá učitel
- Všechno, co děti dělají, si zapisují do sešitů – vytvářejí si „učebnice“
- Lze, ale nemusí se používat pracovní sešity a pracovní listy,
- Na pracovní listy a pracovní sešity je v co největší míře dostupná kontrola
- Využívají se připravené prezentace dětí a následné diskuse nad tématy
- Využívá se prezentace nové látky dětmi (za účasti a kontroly učitele)
- Děti vytvářejí závěrečné ročníkové práce (tématem může být i prezentace pro mladší děti či manuální činnost)
- Prioritou dětí v 7. a 8. ročníku je předmět výchova k povolání

Člověk a společnost, Člověk a příroda

- Dějepis je základem pro výuku literatury, hudební výchovy, výtvarné výchovy, zeměpisu a v co největší míře i fyziky a chemie.

Výchova k volbě povolání

- Děti se podílejí na úklidu Montessori patra, zahrady, atria, vaří, vyučují a pečují o mladší děti

Český jazyk

- Využívá se sešitu na Poučky z 2. trojročí, kam si děti zapisují pravidla

Matematika

- Dle uvážení přidáváme do Montessori matematiky cokoliv dalšího, co učitel považuje za zajímavé, důležité, potřebné pro děti, ale prioritou je seznámení se s Montessori matematickými postupy
- Využíváme sešitu na Poučky

Cizí jazyk

K výuce se využívá v co největší možné míře témat předmětů ČaS, ČaP, lze používat učebnice

Další

- Rodiče jsou formou týdenní zprávy, (deníku dítěte) a Bakalářů informováni o tom, co se ve škole dělá a jak to dítěti jde
- Domácí úkoly = práce na projektech, pravidelná příprava na předměty, opakování
- Jednou za měsíc nebo po uvážení za jinou, ale pravidelnou dobu si průvodce s dítětem pohovoří o jeho pokrocích v učení a dalších plánech

9.ročník

- Prostředí a výuka téměř shodná s běžnou třídou
  - Do přijímacích zkoušek – soustředěná příprava na přijímací zkoušky
  - Po přijímacích zkouškách - všeobecně prospěšné práce pro školu, veřejnost, pomoc s výukou a péčí o mladších děti

Ve všech trojročích a ročnících se pohybuje anglicky mluvící asistent, děti mají možnost s ním pravidelně alespoň 3 x v týdnu pracovat.

Hodnocení v ZŠ

- V průběhu roku se písemné práce hodnotí slovně, chyby se označují na konci řádku tak, aby si je žák našel sám (učitel individuálně zhodnotí, jaké chyby, v jakém ročníku konkrétnímu dítěti bude označovat)
- V co největší míře využíváme okamžité kontroly po napsání kontrolní práce
- Každou práci je možné si opravit
- Hodnocení se zapisuje do Bakalářů
- Do Bakalářů se zapisuje cokoliv, z čeho může rodič poznat, jak se dítěti daří a jak pracuje
- Značky v Bakalářích: X = dítě práci doneslo, udělalo

X + hodnocení = dítě práci napsalo, udělalo, doneslo a ta je hodnocena slovně nebo procenty

% - do bakalářů lze nastavit hodnocení procenty

U – žák se rozhodl práci neudělat

N – dítě práci nedělalo – byla pro jiný ročník nebo z jiného důvodu

A – dítě chybělo

- Důležité hodnocené **písemné práce** (čtvrtletní, pololetní, závěrečné, tematické...) ze všech hlavních předmětů (Čj, M, KV, Cj, ČaP, ČaS) (minimálně 2 práce z každého předmětu za 1 školní rok) jsou zakládány po celou dobu školní docházky žáka. Před ukončením školní docházky jsou žákovi předány.
- Hodnocení se nepřevádí na známky
- Každý učitel si dělá své záznamy, ze kterých pozná, co dítě dělalo, jak, atd. a je z nich kdykoliv schopen sdělit informace o práci dítěte
- Kontrolní práce se dětem nedávají domů – rodiče mají možnost přijít se na ně podívat do školy, dítě může případně kontrolku rodičům vyfotit
- Každou práci je možné po dohodě opravit
- Učitel píše každý týden týdenní zprávu a posílá ji rodičům
- Dvakrát ročně děti píší sebehodnocení